

Anna Bieniasz, Zbigniew Gołaś

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

ZRÓŻNICOWANIE I KIERUNKI ZMIAN PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ W PRZEMYSŁE SPOŻYWCZYM W POLSCE

DIVERSIFICATION AND CHANGES OF FOOD INDUSTRY FINANCIAL LIQUIDITY IN POLAND

Słowa kluczowe: płynność finansowa, przemysł spożywczy, analiza skupień

Key words: financial liquidity, food industry, cluster analysis

Abstrakt. Przedstawiono wyniki analizy zróżnicowania poziomu płynności finansowej w przemyśle spożywcym w Polsce w latach 2005-2010 w układzie branżowym. W analizie wykorzystano niepublikowane dane GUS. W badaniu zastosowano metody analizy wielowymiarowej (analiza skupień – metoda *k*-średnich), umożliwiające klasyfikację branż przemysłu spożywczego według miar opisujących płynność finansową.

Wstęp

Płynność finansowa jest istotną miarą w ocenie kondycji finansowej przedsiębiorstw, ponieważ w krótkim okresie jej właściwy poziom warunkuje możliwość wywiązywania się z bieżących zobowiązań, a w długim – determinuje rozwój przedsiębiorstw i zdolność do przetrwania w warunkach kryzysowych [Gołaś i in. 2010]. Przywiązywanie dużego znaczenia do utrzymania płynności wynika także z faktu, że zarówno wysoki, jak i niski jej poziom wiąże się z określonymi skutkami. Nadpłynność może bowiem powodować ograniczenie możliwości rozwojowych przedsiębiorstwa przez zmniejszenie zdolności wygenerowania zysku, który z kolei powinien być głównym źródłem finansowania rozwoju. Z drugiej strony, znaczne zmniejszenie płynności może przyczynić się do utraty wypłacalności długoterminowej i w konsekwencji być przyczyną bankructwa [Wędzki 2003]. Oczywiście utrata płynności niekoniecznie musi mieć aż tak drastyczny finał, ale na pewno wiąże się z występowaniem wielu negatywnych skutków ekonomicznych, m.in. pogorszeniem pozycji rynkowej przedsiębiorstwa w stosunku do konkurentów lub utratą elastyczności w podejmowaniu decyzji [Kusak 2006].

Celem prezentowanego artykułu jest ocena zróżnicowania płynności finansowej w krajowym przemyśle spożywcym oraz klasyfikacja branż według poziomu tej płynności. Analizy ocenianego zjawiska dokonano w dwóch podokresach, tj. w latach 2005-2007 oraz 2008-2010, co pozwoliło na ukazanie zmian płynności w poszczególnych branżach.

Material i metodyka badań

W pracy, do oceny płynności finansowej przemysłu spożywczego, wykorzystano niepublikowane dane statystyczne GUS za lata 2005-2010. W analizie uwzględniono łącznie 28 branż (klas) przemysłu spożywczego¹ wyodrębnionych według obowiązującego systemu klasyfikacji działalności gospodarczej

¹ 1011 – przetwarzanie i konserwowanie mięsa z wyłączeniem mięsa z drobiu, 1012 – przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu, 1013 – produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego, 1020 – przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków, 1031 – przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków, 1032 – produkcja soków z owoców i warzyw, 1039 – pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw, 1041 – produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych, 1042 – produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych, 1051 – przetwórstwo mleka i wyrób serów, 1052 – produkcja lodów, 1061 – wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych, 1071 – produkcja pieczywa, produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek, 1072 – produkcja sucharów i herbatników, produkcja konserwowanych wyrobów ciastkarskich i ciastek, 1073 – produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych, 1081 – produkcja cukru, 1082 – produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych, 1083 – przetwórstwo herbaty i kawy, 1084 – produkcja przypraw, 1085 – wytwarzanie gotowych posiłków i dań, 1086 – produkcja artykułów homogenizowanych i żywności dietetycznej, 1089 – produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana, 1091 – produkcja gotowych paszy i karmy dla zwierząt, 1101 – destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi, 1102 – produkcja win gronowych, 1103 – produkcja cydru i pozostałych win owocowych, 1105 – produkcja piwa, 1107 – produkcja napojów bezalkoholowych, produkcja wód mineralnych i pozostałych wód butelkowanych.

PKD 2007, w tym 23 branże w produkcji artykułów spożywczych (PKD 2007, kod klasy 1011-1092) oraz 5 branż w produkcji napojów (PKD 2007, kod klasy 1101-1107)².

Analizę płynności finansowej i jej różnicowania w krajowym przemyśle spożywczym dokonano przy wykorzystaniu trzech najczęściej stosowanych miar, tj. płynności bieżącej, szybkiej i natychmiastowej, które wskazują na możliwości pokrycia zobowiązań krótkoterminowych aktywami obrotowymi ogółem lub też ich bardziej płynnymi składnikami [Brigham 1996]. Ponadto, zestaw miar płynności rozszerzono o wskaźnik cyklu kapitału obrotowego, który pozwala ocenić na ile dni obrotu wystarcza kapitał obrotowy netto oraz wskaźnik konwersji gotówki, który wyznacza liczbę dni, na które przedsiębiorstwo musi zaangażować poza zobowiązaniami bieżącymi dodatkowe środki na finansowanie aktywów obrotowych [Sierpińska, Wędzki 2001].

Do klasyfikacji branż przemysłu spożywczego według poziomu płynności wykorzystano niehierarchiczną metodę analizy skupień (metodę k -średnich), w której *a priori* ustala się liczbę skupień³. Metoda k -średnich tworzy k skupień, różniących się od siebie w możliwie największym stopniu. Celem tej metody jest wyodrębnienie homogenicznych grup, przy minimalizacji zmienności wewnątrz skupień oraz maksymalizacji zmienności pomiędzy skupieniami [Stanisz 2007]. W analizie wykorzystano program statystyczny Statistica 10.0.

Wyniki badań

W tabeli 1 zestawiono wskaźniki płynności w przemyśle spożywczym w dwóch podokresach, tj. w latach 2005-2007 i 2008-2010. Z danych w niej zawartych wynika, że przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego w odniesieniu do wartości normatywnych, cechowała odpowiednia zdolność do regulowania bieżących zobowiązań, a ponadto płynność finansowa określona różnymi miarami uległa poprawie.

Średni wskaźnik płynności bieżącej w latach 2005-2007 kształtował się na poziomie 1,36 i wzrósł w drugim okresie analizy do 1,44. W pierwszym okresie płynność bieżąca mieściła się w przedziale od 0,8 do 2,6, a w latach 2008-2010 w przedziale 0,8-2,8. W całym analizowanym okresie płynność cechowała się średnią zmiennością oraz nieznaczną przewagą branż o płynności bieżącej mniejszej od średniej.

Najniższą płynnością bieżącą w całym okresie analizy cechowała się branża piwna (1105), a najwyższą – w pierwszym okresie przetwarzająca i konserwująca ziemniaki (1031), a w drugim okresie – produkująca cukier (1081).

W obydwu okresach 25% branż przemysłu spożywczego mających płynność bieżącą na poziomie równym lub niższym 1,1 (Q_1) reprezentowały, poza produkcją piwa, branże przetwarzające i konserwujące mięso (1011-1013). Ponadto, w latach 2005-2007 niską płynnością cechowały się: produkcja sucharów i herbatników (1072) oraz cydru i napojów bezalkoholowych (1103 i 1107), a w latach 2008-2010 produkcja soków i makaronów (1032, 1073) oraz wytwarzanie gotowych posiłków i dań (1085).

W świetle kwartyła trzeciego (Q_3) wskaźnik płynności bieżącej w 25% branż wynosił 1,6 i więcej. W obu analizowanych okresach do branż o najwyższej płynności, poza przetwórstwem ziemniaków i produkcją cukru, należały: produkcja margaryny (1042), przypraw (1084), pasz (1091) oraz win gronowych (1102).

Kolejną miarą płynności jest wskaźnik szybki, wskazującą na zdolność pokrycia zobowiązań aktywami obrotowymi pomniejszonymi o zapasy. W obu analizowanych okresach przyjmował on zbliżoną średnią wartość (0,9) oraz mieścił się w przedziale 0,4-2,1, co potwierdza, że generalnie przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego cechowały się wysokim stopniem zabezpieczenia wymagalnych płatności aktywami o wyższej płynności. Najniższy poziom tego wskaźnika wystąpił w branży produkcji olejów (1041), a najwyższy w przetwórstwie i konserwowaniu ziemniaków (1031).

Rozkład 25% branż o najniższej i najwyższej płynności szybkiej kształtował się w analizowanych przedziałach czasowych podobnie. Płynność szybka równa bądź niższa od 0,7 (Q_1) była charakterystyczna dla: produkcji soków (1032), pozostałego przetwarzania owoców i warzyw (1039) oraz produkcji cydru (1103) i piwa (1105). Z kolei w grupie branż o wyższej płynności szybkiej (Q_3) znalazły się m.in.: przedsiębiorstwa produkujące cukier (1081), kakao i czekoladę (1082), przyprawy (1084), pasze (1091) oraz wina (1102).

² Klasyfikacja działalności gospodarczej PKD 2007 jest zgodna z systemem tej klasyfikacji obowiązującym w UE (NACE rev.2) i w przypadku przemysłu spożywczego grupuje przedsiębiorstwa w 32 klasach (25 klas w produkcji artykułów spożywczych, 7 klas w produkcji napojów). Jednak, ze względu na przepisy dotyczące tajemnicy statystycznej w sensie ustawy o *tajemnicy publicznej*, GUS nie udostępnił danych dotyczących wszystkich klas.

³ Na wstępnym etapie analizy przeprowadzono klasyfikację branż przemysłu spożywczego z zastosowaniem metody Warda. Należy ona do hierarchicznych metod aglomeracyjnych, w którym na każdym etapie wiązania łączy się obiekty (grupy obiektów) o najmniejszym stopniu różnicowania [Stanisz 2007]. Maksymalna odległość wiązania na dendrogramie wskazała na istnienie trzech skupień. Z uwagi jednak na małą homogeniczność klas, ograniczającą możliwości interpretacyjne, postanowiono przyjąć podział na niższym etapie wiązania, wskazujący na podziela badanej zbiorowości na 5 skupień.

Tabela 1. Wskaźniki płynności w przemyśle spożywczym w latach 2005-2010
 Table 1. Liquidity ratios in the food industry in 2005-2010

Wyszczególnienie/ Specification	2005-2007								2008-2010							
	$x_{min} : x_{max}$	\bar{x}	Q_1	Q_3	branże/klassy/ subsectors/classes				$x_{min} : x_{max}$	\bar{x}	Q_1	Q_3	branże/klassy/ subsectors/classes			
					Q_1		Q_3						Q_1		Q_3	
Płynność bieżąca/ Current ratio	0,79 2,59	1,36	1,10	1,56	1011 1012 1013 1072 1103 1105 1107	1031 1042 1081 1082 1084 1091 1102	0,79 2,76	1,44	1,13	1,62	1011 1012 1013 1032 1073 1085 1105	1031 1042 1081 1083 1084 1091 1102				
Płynność szybka/ Quick ratio	0,41 2,13	0,89	0,69	0,98	1032 1039 1041 1061 1081 1103 1105	1031 1082 1083 1084 1089 1091 1101 1102	0,42 1,98	0,94	0,72	1,12	1032 1039 1041 1052 1085 1103 1105	1031 1081 1082 1084 1091 1102 1107				
Płynność gotówkowa/ Cash liquidity	0,05 1,21	0,21	0,10	0,23	1020 1032 1052 1061 1085 1086 1103	1031 1081 1082 1084 1091 1101 1107	0,05 1,07	0,24	0,12	0,29	1012 1032 1052 1073 1085 1103 1105	1031 1042 1071 1081 1082 1086 1091 1102 1107				
Cykl kapitału obrotowego [dni]/ Working capital cycle [days]	-15,2 124,4	30,1	6,6	44,6	1011 1012 1013 1072 1103 1105 1107	1031 1042 1081 1082 1083 1084 1102	-16,9 129,4	32,0	12,0	40,9	1011 1012 1013 1071 1073 1085 1105	1031 1042 1081 1082 1083 1084 1102				
Cykl konwersji gotówki [dni]/ Cash conversion cycle [days]	-27,3 137,3	37,6	9,3	56,1	1011 1013 1071 1072 1101 1105 1107	1032 1039 1041 1042 1061 1081 1102	-25,3 94,0	33,9	13,1	46,1	1011 1013 1071 1072 1085 1101 1105	1031 1032 1039 1042 1081 1083 1102				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS
 Source: own study based on CSO data

Ocena płynności na podstawie powyższych relacji poszerza wskaźnik płynności gotówkowej, który określa, jaka część zobowiązań krótkoterminowych pokryta jest przez aktywa, które nie są związane z procesem operacyjnym. W analizowanych podokresach inwestycje krótkoterminowe średnio w 20% pokrywały zobowiązania krótkoterminowe. Najniższy wskaźnik płynności gotówkowej (0,05) odnotowano w produkcji gotowych posiłków i dań (1085), zaś najwyższy w przetwórstwie ziemniaków (1031), gdzie inwestycje krótkoterminowe w ponad 100% pokrywały zobowiązania. Należy zauważyć, że do branż o najwyższym (Q_3) i najniższym (Q_1) wskaźniku płynności gotówkowej należały te, które cechowały się najwyższą i najniższą płynnością szybką.

Cykl kapitału obrotowego jest miarą bezpieczeństwa finansowego przedsiębiorstwa. W latach 2005-2007 i 2008-2010 najkrótszy cykl kapitału (odpowiednio -15 i -17 dni) odnotowano w branży piwnej (1105), zaś najwyższy (w pierwszym podokresie) w produkcji win (1102) i cukru (w drugim podokresie). Średnia wartość tej miary płynności wskazuje, że przedsiębiorstwom przemysłu spożywczego wystarczało kapitału obrotowego na około 30 dni obrotu, jednak należy podkreślić, że wskaźnik ten w latach 2008-2010 uległ nieznacznemu wydłużeniu, co wskazuje na zmniejszanie się ryzyka utraty płynności finansowej. Wyniki badań (tab. 1) wskazują, że zróżnicowanie branż (Q_1 , Q_3) według tego kryterium płynności jest prawie identyczne, jak w przypadku płynności bieżącej.

Kształtowanie się cyklu kapitału obrotowego przekłada się na długość cyklu konwersji gotówki. W latach 2005-2010 cykl ten w przemyśle spożywczym wynosił średnio około 35 dni, jednak w drugim okresie analizy był nieznacznie krótszy. Ponadto, cechowało go dość duże międzybranżowe zróżnicowanie, z przewagą branż o dłuższym niż średnia cyklu. Ujemny i jednocześnie najkrótszy cykl konwersji, wskazujący na znaczny stopień finansowania cyklu operacyjnego zobowiązaniami wobec dostawców, był charakterystyczny dla produkcji piwa (1105), natomiast najdłuższy dla produkcji win (w latach 2005-2007) i cukru (w latach 2008-2010).

W całym okresie analizy do 25% (Q_1) branż przemysłu spożywczego z cyklem konwersji gotówki na poziomie równym lub niższym, odpowiednio od 9 i 13 dni należały: przetwarzające i konserwujące mięso (1011, 1013), produkujące pieczywo (1071), suchary i herbatniki (1072) oraz zajmujące się destylowaniem alkoholu (1101). Z kolei cyklem równym bądź dłuższym od 46 i 56 dni wyróżniały się: produkcja soków (1032) oraz pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw (1039), produkcja margaryny (1042), cukru (1081) oraz win (1102).

Na podstawie średnich wartości wskaźników płynności poszczególnych branż przemysłu spożywczego w latach 2005-2007 oraz 2008-2010 wyodrębniono 5 grup branż, cechujących się zróźnicowanym poziomem płynności finansowej. Wyniki przeprowadzonej klasyfikacji przy zastosowaniu analizy skupień przedstawiono w tabeli 2, a branże (klasy) wchodzące w skład tych grup oraz zmiany w ich obrębie w tabeli 3. Jak wynika z danych tabeli 2 i 3 skupienie pierwsze utworzyło 6 branż przemysłu spożywczego, tj. produkcja soków (1032), pozostałe przetwarzanie owoców i warzyw (1039), produkcja olejów i margaryny (1041, 1042), wytwarzanie produktów przemiału zbóż (1061) oraz produkcja artykułów homogenizowanych (1086). Dwie pierwsze wymienione branże nie zmieniły polityki w odniesieniu do płynności, natomiast pozostałe w latach 2008-2010 zostały sklasyfikowane w skupieniu drugim, trzecim i czwartym.

Branże zaliczone do grupy pierwszej cechowała zadowalająca płynność bieżąca (1,30) oraz nieznacznie niższe od wartości normatywnych wskaźniki płynności szybkiej i gotówkowej. Ponadto, cykl kapitału obrotowego był zbliżony do średniej dla wszystkich branż i wynosił 30 dni obrotu, a kształtowanie się cyklu konwersji gotówkowej oznaczało, że finansowanie zewnętrzne było wykorzystywane przeciętnie przez ponad 2 miesiące.

Drugą grupę cechowały wyższe od średniej dla wszystkich branż wskaźniki płynności bieżącej, szybkiej i gotówkowej, które potwierdzały wysoką zdolność do regulowania bieżących zobowiązań, a także ponad 50-dniowe zabezpieczenie sprzedaży kapitałem obrotowym, przy jednocześnie nieznacznie dłuższym od miesiąca zapotrzebowaniu na finansowanie zewnętrzne. W drugiej grupie sklasyfikowano produkcję kakao, przypraw, przetwórstwo herbaty i kawy (1082-1084) oraz produkcję pasz (1091). W latach 2005-2007 do tego skupienia należała również branża przetwórstwa ziemniaków (1031), jednak jej płynność uległa poprawie, stąd też w kolejnym okresie została zaliczona do skupienia trzeciego. Podobny kierunek zmian dotyczył produkcji artykułów homogenizowanych (1086), przy czym ścieżkę zmian określa w tym przypadku przejście z grupy o średnim poziomie płynności (skupienie 1) do grupy o wysokiej płynności (skupienie 2).

Najwyższe wskaźniki płynności bieżącej, szybkiej i gotówkowej, wśród wszystkich wydzielonych grup, były charakterystyczne dla skupienia trzeciego. Miary te wskazywały na ponad dwukrotne zabezpieczenie zobowiązań bieżących aktywami obrotowymi, a prawie połowa tych zobowiązań była pokryta

Tabela 2. Wskaźniki płynności finansowej według grup typologicznych

Table 2. Liquidity ratios according to typological groups

Wskaźniki płynności/ <i>Liquidity ratios</i>	Grupy typologiczne/ <i>Typological groups</i>					Średnia/ <i>Average</i>
	1	2	3	4	5	
Płynność bieżąca/ <i>Current ratio</i>	1,30	1,72	2,27	1,27	1,04	1,40
Płynność szybka/ <i>Quick ratio</i>	0,61	1,25	1,33	0,83	0,79	0,92
Płynność gotówkowa/ <i>Cash liquidity</i>	0,10	0,37	0,48	0,16	0,16	0,22
Cykl kapitału obrotowego [dni]/ <i>Working capital cycle [days]</i>	29	51	106	20	1	31
Cykl konwersji gotówki [dni]/ <i>Cash conversion cycle [days]</i>	66	41	92	30	0	36

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

Tabela 3. Rozkład branż przemysłu spożywczego według grup typologicznych w latach 2005-2007 oraz 2008-2010

Table 3. The distribution of food industry sectors according to typological groups in the period 2005-2007 and 2008-2010

Lata/skupienie <i>Years/cluster</i>	2008-2010						
	1	2	3	4	5	Razem/ <i>Total</i>	
2005-2007	1	1032 1039	1086	1042	1041 1061		6
	2		1082 1083 1084 1091	1031			5
	3			1081 1102			2
	4				1020 1051 1052 1073 1089 1103	1085 1101	8
	5				1107	1011 1012 1013 1071 1072 1105	7
	Razem/<i>Total</i>	2	5	4	9	8	28

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

inwestycjami krótkoterminowymi. Jednocześnie w grupie tej wystąpił najdłuższy cykl kapitału obrotowego (106 dni), a niski poziom zobowiązań bieżących przełożył się na także najdłuższy cykl konwersji gotówkowej, wskazujący na potrzebę angażowania zewnętrznych środków na ponad trzy miesiące. Tak scharakteryzowaną płynnością w całym okresie analizy cechowała się produkcja cukru (1081) i win (1102), a dodatkowo z grupy pierwszej i drugiej do skupienia tego dołączyła branża produkująca margarynę (1042) oraz przetwarzająca ziemniaki (1031).

Czwartą, najliczniejszą grupę, stanowiły branże, w których klasyczne mierniki płynności kształtowały się w dolnych granicach wartości normatywnych, ponadto charakteryzował je relatywnie krótki cykl kapitału obrotowego i konwersji gotówki. Oznacza to, że skupienie to cechowało się wyższym ryzykiem płynności. W całym okresie analizy należały do niego branże: przetwarzanie ryb (1020), mleka (1051), produkcja lodów (1052), makaronów (1073), pozostałych artykułów spożywczych (1089), cydru (1103). Ponadto, politykę płynności, z bezpieczniejszej na bardziej ryzykowną zmieniły branże: produkcja olejów (1041), napojów bezalkoholowych (1107) oraz wytwarzanie produktów przemiału zbóż (1061). Z kolei branże wytwarzania gotowych posiłków (1085) i destylowania alkoholu (1101), które w latach 2005-2007, należały do skupienia czwartego w kolejnym okresie zasilily skupienie piątą.

Ostatnia, piąta wyróżniona grupa, cechowała się najniższą płynnością bieżącą oraz najkrótszym cyklem kapitału obrotowego i zerowym cyklem konwersji gotówki. Oznacza to, że branże należące do tej grupy miały najbardziej ryzykowne podejście do płynności finansowej a reprezentowały ją: przetwarzające mięso (1011-1013), produkujące pieczywo i suchary (1071, 1072) piwo (1105) oraz napoje bezalkoholowe (1107).

Podsumowanie

Działalność i rozwój przedsiębiorstw wymaga, obok zdolności do generowania zysków, także posiadania płynności finansowej. Jak wykazały badania, w latach 2005-2010 przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego w Polsce cechowała, w odniesieniu do wartości normatywnych, odpowiednia zdolność do regulowania bieżących zobowiązań, a ponadto płynność finansowa, określona różnymi miarami, ulegała poprawie. Należy jednak zaznaczyć, że płynność była dość silnie zróżnicowana międzybranżowo, co pozwoliło wyodrębnić pięć grup branż, cechujących się odmiennym podejściem do ryzyka płynności finansowej.

Literatura

- Gołaś Z., Bieniasz A., Czerwińska-Kayzer D.** 2010: Stopień pokrycia zapotrzebowania na kapitał pracujący kapitałem stałym netto jako miara płynności finansowej. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 55 (111), 59-75.
- Brigham E.F.** 1996: Podstawy zarządzania finansami. PWE, Warszawa.
- Kusak A.** 2006: Płynność finansowa: analiza i sterowanie. Wyd. Naukowe Wydziału Zarządzania UW, Warszawa.
- Niepublikowane dane Głównego Urzędu Statystycznego 2011: F0-2. Statystyczne sprawozdanie finansowe. Produkcja artykułów spożywczych, produkcja napojów. GUS, Warszawa.
- Sierpińska M., Wędzki D.** 2001: Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie. PWN, Warszawa.
- Stanisz A.** 2007: Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny. T. 3. Analizy wielowymiarowe. Statsoft, Kraków.
- Wędzki D.** 2003: Strategie płynności finansowej przedsiębiorstwa. Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

Summary

The paper presents results of the analysis of differences in the financial liquidity level in the food industry in Poland in the period 2005-2010. The analysis used unpublished data from the CSO. The application of multivariate analysis methods allowed the classification of food industries according to liquidity measures.

Research shows that the food industry reached, in relation to normative values, the suitable ability to settle current liabilities in Poland in the period 2005-2010. Moreover, financial liquidity, defined by various measures, has improved. However, it should be noted, that liquidity was quite strongly diversified among the sectors. The diversification allowed to distinguish five groups, which were characterized by their approach to liquidity risk.

Adres do korespondencji:

dr hab. Zbigniew Gołaś
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
Zakład Ekonomiki Przedsiębiorstw Agrobiznesu
ul. Wojska Polskiego 28
60-637 Poznań
tel. (61) 848 71 23
e-mail: zbyszeg@up.poznan.pl

dr Anna Bieniasz
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
Zakład Finansów i Rachunkowości
ul. Wojska Polskiego 28
60-637 Poznań
tel. (61) 846 60 92
e-mail: bieniasz@up.poznan.pl